

Konec jedné fotokomory ve Vsetíně

seriál
**FOTOGRAFOVÉ
VALAŠSKA**

30. 10. 2014

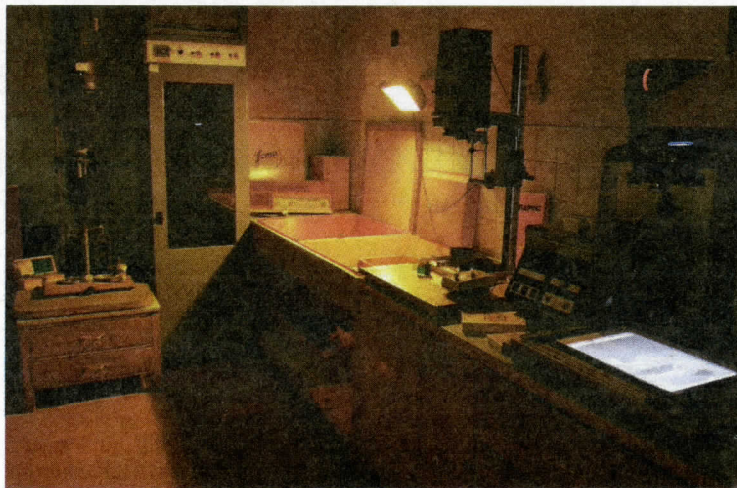
Stále píší o fotografech a fotoateliérech. Zatím jsem se ale nikdy nezmínil o fotokomorách. Ano, o těch místnostech, v jejichž přítmi se orientovali fotografové dobře adaptovaní na téměř tmu. Dokázali v tomto prostředí vykouzlit na klasický fotopapír to, co dnes „mávnutím proutku“ provádí „takyfotografové“ s pomocí digitálních „kouzel“. Ano, je (byla to) vlastně druhá a důležitá součást fotopracoviště. A je nyní věc taková, že fotokomora, která byla od 60. let součástí fotoateliéru muzea sídlícího v zámku ve Vsetíně, se po půlstoletí ruší. A již nebude. Promiňte mi ten patos, ale mrzí mne, že zrovna za mého působení ve službách muzea a fotografie se to stalo. Nepomohlo ani nastínění vize jejího ne „znovuvzkříšení“ pro výrobu fotek, ale pro poučení mladších generací jako součást expozic. Ale tak jako ve většině rozhodnutí až budoucnost zhodnotí naše kroky...

Ve fotokomoře se vyvolával veškerý černobílý materiál. Filmy – od kino, přes 6x6 – 9x12 až po technické filmy rozměrů 50x60 cm. To byly např. podklady pro

tisk muzejních propagačních plakátů zvací na vernisáže. Plakáty, které sítotiskem z těchto podkladů vytvářel dnes uznávaný valašský všeuměl a písničkář František Segrádo, tehdy působící v družstvu Irisa Vsetín. Nevyzpytatelné jsou cesty osudu.

V „zámecké“ fotokomoře se zpracovávaly hlavně fotografie, a to zvětšováním na formáty od

35 litrů pro vývojku, ustalovač a prací lázeň. Byly zde misky k vyvolávání fotopapíru v „metráži“. Byla zde sušící skříň pro negativy, kameninová vana pro praní fotografií a přípravu lázni. Samozřejmě a hlavně zvětšovací přístroje od starých poválečných Magnifaxů z Meopty Přerov až po novodobé, poněkud „plastózní“ kousky asi čínské provenience

9x13 cm až do zmíněných 50x60 cm a i více na tzv. „metráž“, tj. fotopapír nebo fotoplátno o šíři 1 m. Na veškeré tyto práce byla zdejší komora uzpůsobena a fotografové to uměli. Byly zde „tanky“ pro vyvolávání filmů zavěšených na závaží, 3 nádoby, každá o objemu

made by NSR. Zde se zhotovilo na 50 tisíc snímků pro muzejní fotoarchiv, zde se vyvolalo neméně negativů a připravilo množství podkladů pro pozvánky, plakáty a publikace. Pozor mladá generace (pokud to vůbec někdo z ní čte...), dříve to nebylo tak jedno-

duché jako dnes! Tím neříkám, že se soudobou technikou bychom to v minulosti asi dělali jinak...

„Král je mrtev, ať žije král!“ Konec klasické fotografie uspišil nástup nové technologie – digitální fotografie. A je to vše trochu jinak. Už se nedělají (nezvětšují) všechny snímky z každé akce a nezakládají v papírové formě do fotoarchivu, ale do počítačů. A je to ještě jinak. Snímků vzniká díky snadnému a levnému záznamu daleko více, než jsme schopni zpracovat, archivovat a využít! A je tu Nerudovské „kam s nimi“?

Tak tedy alespoň vy nasajte naposled tu tajemnou, tichou atmosféru a přítmi fotografické laboratoře, provoněné chemickými lázněmi se zvláštní „vůní“ vývojky, kterou prošel film nebo fotopapír a zanechal na čichových buňkách fotografa-laboranta zvláštní stopu. Kdo nepoznal, nepochopí a obávám se, že i já jsem k budoucímu nepochopení přispěl. Zkuste se vcítit do role fotografa vyvolávajícího v miskách s vývojkou vlastníma rukama latentní obraz. Náš snímek fotokomory v muzeu z doby těsně před jejím zrušením k tomu snad přispěje. A pro pořádek: tento snímek již vznikl digitálním procesem. Nešlo to jinak – komora již není...

Milan Ošťádal, fotograf, Muzeum regionu Valašsko